

4/10/68 (כ"ו יומן)

ירושלים, ר' בסנת תשכ"ח
7 בינאר 1968

439

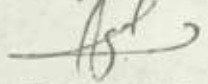
אל : המגרירות בפאריס

סאמו פע"ר

הגדרון: ראיון L'événement לרוה"ם

משרד רוה"ם בקש את סמוכ"ל אנבר לעבור על
התשובות והנבנו מעבירים אותן בזה, ערוכות מחדש
על ידו ומוכנות לתרגום ולמסירה.

בברכה,

צבי מיזלט

צמ/בצ
העתק/מר א. גורדון, משרד רוה"ם
קפ"ת

תשובות לשאלות בציג העתון
בגאריס

א.

1. לא היתה שום אמת בכך. על מנת להזים האשמה זו, סייענו למסקיפי האו"ם לבקר בשטח ולבדוק את המצגות בדבר רכוזי כוחות לשם התקפה על סוריה. מסקיפי או"ם דווחו שלא מצאו שום רכוזי כוחות. כאשר למרות זאת התמידו בגריר בריה"ם במצגה זו בגרנו, הזמנו גם אותו לבקר בשטח בחופשיות ולבדוק אם יש רכוזי כוחות ישראליים. הוא לא נענה להזמנה.
2. כל ההתפתחות באה לנו כהפתעה מוחלטת, בדיוק כפי שבאה כהפתעה לעולם כולו. יתר על כן, כאשר גודע לנו דבר תביעתו בדבר כוחות האו"ם, לא השגנו לרגע שכוחות אלה יסתלקו מהמקום במהירות כזו.
3. מאז 1957, כאשר הושגו ההסדרים הבינלאומיים בקשר למיצרי טיראן, באמצעות האו"ם הצהירה ישראל שסגירת המיצרים תהווה עילה למלחמה. בציגי ישראל הצהירו על זאת בעצרת האו"ם דאז וחזרו והצהירו על זאת בהזדמנויות שונות בשנים שעברו מאז. במקרה שכרעת זאת לא יכלה, איפוא, להיות כל הפתעה אצל מישהו.
4. לא שמענו על כך אף פעם ואינני סבור, כי היה או יש שחר להשערה זו. ההפך הוא הנכון. במסיבת העיתונאים ב-28/5 הודיע באצר בספורט שאין מקום להסדר בינלאומי בסיצרים ואלה ישארו סגורים לשיט ישראלי או לשיט בינלאומי גבוון לישראל או הימנה.
5. בו ברבע שנאצר החלים לסגור את מיצרי טיראן ולהעביר לגבול הדרומי של ישראל כוחות צבאיים עצומים כשכל הפעולות הללו מלוות הצהרות רשמיות ומוסמכות כי הנה מצרים ובנות בריתה עוסדות לתקוף את ישראל על מנת לשפם קץ לקיומה - לא בותרה יותר תקווה להסדר בורכי שלום. מאידך, לפני שנאצר החלים על צעדים אלה, היה הגבול בין למצרים שישראל שקט למדי ולא היתה כל סיבה אוביקטיבית לאי הטקף המצב התקין פחות או יותר ששרר באזור ההוא.
6. אילו היה לנו ענין אז רק בהצהרות על דפי העתונות וברדיו ובטלביזיה במצרים, סובסחני כי לא היתה פורצת מלחמה. אולם, כאמור, החל מן ה-13/5 החלו תזוזות צבא עצומות לגבולות ישראל, נחתמו הסכמים צבאיים חדשים בין מצרים לבין ירדן ועיראק ונעשו הכנות אחדות למלחמה ממש. שום מקטלת ישראלית לא יכלה אז לסמוך על כל מיני עצות יוודותיות שאת כל זה לא צריך לקחת ברצינות. לנו היו כל הסיבות להגיב למסקנה שמלחמת השמדה נגד ישראל עומדת להתחיל בכל רגע. מה שנאצר הצהיר במקרה זה אחרי המלחמה, אין לו כל חשיבות לגבי הפרכת המצב בימים הראשונים של חודש יוני.
7. לא חסכנו מאמצים להביא את חוסיין בדרכים שונות מלהגרר למלחמה. עוד ביום ב', ה-5/6, אחרי שכוחותינו יצאו להדוף את תגופות השבא הסצרי לעבר הגבול ולשתק את הפגזת ישובינו בדרום, שלחנו שדר לחוסיין באמצעות האו"ם, שבו אמרנו שאם ירדן תמנע מפעולות איבה, כי אז אין לה מה לחשוש מפעולות איבה מצדנו. את תשובת חוסיין קבלנו בירושלים, לאורך קו שניחת הגשק, באמצעות הפגזה כבדה והתקדמות כוחות בירושלים מעבר לקרים.
8. קשה להבין כיצד פדינה נקראת תוקפנית כאשר היא מתגוננת בגד תהליך מלחמתי תוקפני שמתחיל במצירת מעברי ים, נמשך ברכוז כוחות עויינים, מתלווה הצהרות בדבר השמדה קרובה ומגיע לשיאו על ידי הפגזת ישובים, תגופת אירירוני קרב מעבר לגבול שלנו וכדומה. לא מקרה הוא שדעת הקהל הבינלאומית והאו"ם סרבו לקבל כל הצעות החלטה שנקשו לגנות את ישראל כחוקפנית.

9. אין לא דמיון ולא קשר בין המלחמה באסיה לבין המלחמה במזרח. פתרון של אחת משתי הבעיות אינו קשור כלל לפתרון השנייה. נכון וברר אחדו פתרון הבעיה הכאובה בוויאטנם היה בודאי גורר התקרבות בין ארה"ב וברח"ם והתקרבות זו היתה יוצרת אווירה שהיתה מקלה על פתרון הבעיה המזרחית.

10. מסיבות בטחוניות לא אוכל להשיב לשאלתך זו. אוכל רק לאמר שהגיוס לא סיבת את כול כוחה של ישראל ואת כל כוחו של צה"ל.

1.

1. אמרנו, וזאת בשארית עמדתנו כיום, שבמז"ם בינינו לבין מדינות ערב, אשר לגביו מוסכם מראש שתכליתו היא להגיע לידי שלום סופי ובר קיימא, אפשר יהיה לדון בכל נושא שיועלה ע"י אחד משני הצדדים. רק במסגרת מז"ם זה בצלה לשותפים במז"ם, קרי מדינות ערב, את תכניותינו ואת הניסיונותינו המפורסות.

2. רק מז"ם בין ישראל לבין שכנותיה להשגת שלום סופי ובר קיימא ישמש לנו הוכחה, כי אכן זנחו מדינות ערב את מדיניות האיבה וכי נפתח פרק חדש במז"ם. יתר על כן, רק הסכם משני הצדדים אחראים לו במשותף כאשר הוא הושג כתוצאה מסו"ם ישיר ביניכם יש לו סכוי להיות בר קיימא. כן בזמן סבורים אנו שמדינות שוחרות שלום המסוגלות לסייע למהלכי השלום במז"ם ע"י צדוד מפורס של מז"ם ישיר, כלומר ע"י צדוד משלוח האזור להגיש זו לזו את משאלותיהן, הצעותיהן והביעותיהן לסמן יוכל להתחיל מז"ם לקראת הסכם שלום.

3. הסימרה בפי אותה איטיות ישראלית שהנך מצטט בשאלתך, אין לקחת אותה מילולית. מטרת הדברים היתה בודאי לאמר שבאחזקת השטחים שכבשנו יש בעיות מבעיות שונות. אולם, אנו מתגברים על השאלות השונות והתקדמנו בזה אולי יותר מאשר דימינו לעצמנו ובעת תום הקרנצפ. סכל מקום, ישיבתנו בשטחים החדשים משמשת בראש ובראשונה לאנטחת בטחון הסדינה וכל מהיר אינו גבוה מדי לסמן מטרה זו.

4. נמשך כל השנים סאז מלחמת העצמאות היתה מדינת ישראל סוכנה לתרום את תרומתה בפתרון קונסטרוקטיבי של בעיה הפליטים. הצהרנו זאת סאות פעמים, אלא שמדינות ערב הפכו את הפליטים לנשק מדיני בגד ישראל ולא היו פעונינות בפתרון מעשי. והוסנטידי. עמדתנו אנו לא נשתנתה. אנו בכונים לתרום את תרומתנו להסדר אשר לזנתנו צריך לקום במסגרת אזורית ואשר צריך להיות סבוצע ע"י מדינות האזור ובפזרה ותמיכה מצד גורמים בינלאומיים. לאחרונה הצענו רסטיה בעצרת האו"ם שימקיימו לאלתר שיחות בין מדינות ערב, ישראל והמדינות שהן התורמות העיקריות למקציב ססו"ת במטרה לבנות חכנית חומש לפתרון בעיה הפליטים. טוב לא היתה תגובה ערבית חיובית להצעה זו. יש לנו הסנות ואף תכניות מעשיות ונביא אותן לשולחן הדיונים - או במסגרת השיחות בבעיה הפליטים שהצענו, או במסגרת אצא מז"ם על שלום עם מדינות ערב. בינתיים מבצעת ישראל תכניות ופעולות רבות שמטרתן שפור סצבת והעלאת רסתם של יושבי השטחים המוחזקים, פליטים ולא פליטים.

5. המושג "מרחב חיוני" אינו קים במילון שלנו. המושגים שלנו הם קיום מדינתנו ורבוניתנו בתנאי בטחון ושלום. מושג זה חל לדידנו גם על כל שאר המדינות שבאזור.

6. לא אמרתי שהעם היהודי היה בן הברית היחיד שלנו במאבק בקיץ שעבר. היו מדינות וממשלות רבות אשר חסו בסכנה שאיימה או על ישראל והיתה נכונות לסייע לנו להחלץ ממנו. יתר על כן, בלט רצון כזה מצד מליונים במדינות רבות. גכון שהעם היהודי היה בן הברית המבעי והעיקרי שלנו, כאשר איבסטיבקטיבית הוא לכד את ה

את השורות וחפס ומצא אפשרויות לסייע לנו בטעת סכנה. חפס "העם היהודי" במקשור זה פרושו היהודים באשר הם עם, ואשר קיומה ובטחונה של מדינת ישראל הם דבר יקר לו.

7. זאת היא קביעה מעליבה ומחוסרת כל יסוד. כל מדינה בעולם דואגת לבטחונה ולקיומה. כאשר מאיימת עליה כליה, היא מתגוננת. כאשר היא מתגוננת - היא דואגת לכך שלא יחזור אותו המצב אשר יצר את הסכנה לקיומה. מדינות ערב ובעיקר מצרים אחראיות ליצירת המצב במז"ת ודמשק, אשר הביא לידי הפלחפת. הן אחראיות לכל תוצאותיה באותה מידה כפי שגרמניה הנאצית הביאת לידי כך שבניספיה וצרפת היו מתוייבות לדאוג לבטחונן ב-1939. גרמניה הנאצית בשאר אחראית לכל תוצאות הפלחפת, כולל הסבל אשר ללא ספק נגרם למספר גדול של גרמנים.

8. גם זאת היא קביעה ללא כל יסוד. מאז תחילת שיבתנו ארצה בסוף המאה הקודמת שאפנו לבצע את הציונות בטחון ובמסגרת של שלום עם עמי האזור. מאז קום המדינה ב-1948 לא פסקנו מלשאוף לשלום. הדבר לא ניהן לנו כשל איבד שכנינו אצף ושלום פעמים נאלצנו להגן על קיומנו בכח הנשק. אך אף לרגע אחד לא זנחנו את שאיפתנו הסודתית של העם היהודי לשלום, וראיה לדבר, שמאקבן המדיני הפכסרי מתרכז במטרת השלום בינינו לבין שכנינו.

9. אי אפשר לרפת כמה זמן ימשך המצב הנוכחי. הדבר תלוי בארצות ערב, כי הוא יהיה קים עו אשר הן יחליטו להגיע איתנו ליחסי שלום ושכנות טובה.

10. עיקר העניין שלנו הוא בהסדר שלום שיושג כתוצאה ממ"ס אשר במסגרתו יקבעו הגבולות הסופיים, אשר יבטיחו בטחון ושלום לנו ולשכנינו.

11. הצטטה איננה מתאימה למדיניות בה גסט נאצר עו כה ולכן ים בה משום אחיזה עיניים. מעולם נאצר לא הציע פתרון של שלום עם ישראל כמספרים וישראל דרות בכפיפה אחת. מטרתו המוצהרת היתה תמיד לגרש אותנו "מהבית". תכנית החלוקה של ארץ ישראל ט-1947 הוותה בסיון לתת לנו ולערבים "חלק מהבית". כזכור מדינת ערב תבעו אז את "כל הבית". דבריו של נאצר שאתה מצטט לא חרגסו גם על ידו אף פעם לשפת מדיניות מעשית.

12. מטרתנו היא לנהל את השטחים החדשים בצורה ליברלית וצודקת. לעמים אין ברירה מצעדים קשים, אך אנו נוקטים צעדים קשים רק כאשר גם זה צודק, לפי הנסיבות. יש ואנו עושים פגיאות. איננו מלאכים.

13. נסוח השאלה איננו קולע לענין. אנורואים את הבעיה כבעיה מדינית חדורשת פתרון מדיני. רגשות כגון אלה שאתה מצטט אינם משחקים תפקיד חשוב בהקשר זה.

14. אין ולא היתה בישראל תעמולה אנטי ערבית. ברור שבפעם פתיחות וסכנת האזרח וישראלי חפץ לסגל את מדינות הערבים. כאשר מתחילה התנגשות סזויינת, האזרח הישראלי הפס שיד חייליו תהיה על העליונה, אך בשום שלב, לא לפני המלחמה ולא אף אחרי הגבחון הגדול, שררה אצלנו אוירה על בוז או התבטאות כלפי הסנוצחים.

15. אני סבור כי שתוף פעולה בין ישראל ומדינות ערב הוא לא רק רצוי, אלא גם אפשרי. הצורה התחוקתית הסזוייקת של שתוף פעולה זה לא תוכל להקבע אלא במ"ס בין המדינות הנוגפות לדבר. אנו טאמינים ששתוף הפעולה יגוא. קשה לאמר סמי זה יהיה.

16. הצטרבנו צער עמוק ללמוד שבחוגי ממסלת צרפת הפתור נתוח מוטעה של

ההתפתחויות במאי וביוני אשתקד, לפיו ישראל היא התקפנית. הננו מסמיכים לראות בזאת ראייה בלתי נכונה של אשר ארע במז"ת וקביעה בלתי צודקת של האחריות על ההפרוצצות שארעה.

2.

1. אין אנו יכולים להסיק מסקנות בדבר מדיניותו הסמטית של המלך חוסיין עד אשר יבוא אל שולחן הדיונים אתנו ויציג את הצעותיו הסמטיות. טי שחפץ להשיג השגים על פסג במז"מ ביבלאוסי קוסב לו שבמקום להרבות בהצהרות כלליות יכנס במז"מ רציני.

2. התאכזבנו לשמוע הצהרותיו של נאצר מאז קבלת החלפת סרעבי"ם. קרוינו כי שליט קצ"ם יאמץ את רוח ההחלטה ואת תוכנה, כלומר הקריאה לשלום מוסכם. לצערנו מחבלות הצהרותיו האחרונות בסכויי השלום.

3. דברי נשיא צרפת הדהימו והפתיעו. אנו מרגישים צער עמוק על הנתוחים הבלתי נכונים של הן ההסטוריה הישנה והן ההסטוריה של שנת 1967 וכן על הפגיעה ברבנות העם היהודי ואזרחי מדינת ישראל.

4. סמאת ההתחרות הבינלאומית, בעיקר בין המעצמות, באזור המזה"ת ברור שלסכסוך הערבי ישראלי יש להשלכות יותר גרורות. בדיוק כמו שלהתחרות בין המעצמות יש השלכות על הסכסוך באזור. אנו מאמינים שהסכם ושתוף פעולה בין מדינות האזור יוכלו לפחדר את האזור מהשפעת המתח הבינלאומי. כמו כן ברור לנו שעתיד האזור יקבע בסופו של דבר על ידי המדינות השוכנות בו.

5. יש להצטרף צעד רב על מדיניותה זו של ברה"ם. מדיניות זו נוגדת את הדרך לשלום באזור. ההתעצמות העצומה של כוחן הצבאי של מדינות ערב מקטינה את הסכוי שהן יהיו נכונות לשלום, באחר שוב סתקמת האסליה שהן יוכלו בכח הזרוע להכביע את מדינת ישראל. יוצא שמדיניות ברה"ם מרחיקה את השלום ומגבירה את הסכנה של התנקשות מזויינת נוספת.

6. שאלה זו זהה למעשה לשאלה 10 בפרק הקודם וכן זהה התשובה.

7. לחלק הראשון של השאלה השבתי בתשובה לשאלה 3 בפרק זה.

התשובה לחלק השני של השאלה זהה לתשובה שבתי לשאלה 5, כי התעמולה האנטי ישראלית סעד ברה"ם פועלת באותם הכוונים השליליים כמו העבקה הנשק בכמיות עצומות.

באשר לחלק השלישי של השאלה, באשר מדיניות ברה"ם היא כפי שהיא, אין סה להתפלא על ניסח העתונות הקומוניסטית הצרפתית.

באשר לחלק הרביעי של השאלה - אנו שמחים ורגאים על כך שדעת הקהל בעולם כולו הניבה למצבה של ישראל במאי אשתקד, והגיעה למסקנה נכונה בדבר סהות המלחם שהתחוללה במזה"ת, ובדבר האחראים האמיתיים לפצב שנוצר אז. כמו כן אנו רושמים לפנינו בספוק את דעת הקהל בעולם ברובו המכריע, המגלה הבנה לעמדתה של ישראל עכשו ולמאוייה להגיע לשלום אמת על יסוד גבולות בטוחים ומוסמכים וכתוצאה מפז"ם עם ישכנינו.

8. אנו מסרבים להאמין שממשלת צרפת תרצה לאורך ימים להתכחש להתחייבויות הקיימות במסגרת של חוזים התומכים. אנו מאמינים שיבוא יום וממשלת צרפת תחדש את דאגתה לפאזן הכרות במז"ת.

9. בכל ממשלה עשויים להתגלות חלוקי דעות לגבי בעיות מסובכות, פניסיות או חיצוניות. ברור שהבעיות העומדות בפנינו הן מסובכות ביותר, הן מבחינה עניינית והן מבחינה תכטיסית ואין כלל להתפלא על כך שיש בקרבנו גישות שונות. יתר על כן, יש לזכור שממשלתנו היא מפלגת קואליציונית, אשר סיוצגות בה מספר מפלגות, אשר לכל אחת מהן יש דעות בנושאים אלה, אולם זאת היא מפלגת הלכוד הלאומי ומיוצגות בה מפלגות אשר היו באופוזיציה לממשלתה לפני המסבר ספקד אותנו במאי אשתקד. הלכוד הלאומי בממשלה מתבטא בכך שלטרת חלוקי הדעות הטבעיים, אנו מאוחדים ומלוכדים בעיקר והוא שיש לשאוף לשלום בר קיימא עם שכנינו, ולהשיג במז"מ לשלום הסכם על גבולות אשר יבטיחו במחובנו. על יסוד מסכם זה אנו פסוגלים לעבוד יחד במצב הנוכחי.

10. הממשלה ואזרחי המדינה מקווים שלא ירחק היום כששליטי ערב ועמיהם יתפשו את ידינו המושטות כלמיהם ויהיו סוכנים לבנות יחד אתנו עתיד טוב יותר לכולנו, עתיד של במחון, שלום, שכנות טובה ושחוף פעולה, חוף כבוד הדדי של עצמאותם של כל עמי האזור. רק אז יוכל אזורנו לצפות לקראת עתיד של פתוח ומגשוג כלכלי והתקדמת שכנית וחברתית.